

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

28 12 2017

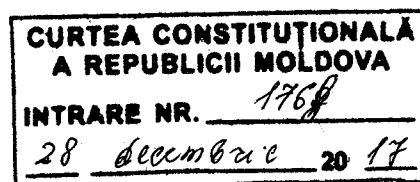
55 nr. 60

Curtea Constituțională a Republicii Moldova

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE

prezentată în conformitate cu art. 25 lit. g) din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și articolele 38 alin. (1) lit. g) și art. 39 din Codul Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995

I. AUTORUL SESIZĂRII

1. Apolschi Raisa, Serghei Sîrbu, Vremea Igor, Padnevici Corneliu, Bodarev Eugen, Agache Angel
2. Deputați în Parlament, membri ai comisiei juridice, numiri și imunități
3. bd. Ștefan cel Mare 105
4. tel. 060018080

II. OBIECTUL SESIZĂRII

Prin prezenta, se solicită constatarea circumstanțelor care justifică interimatul funcției de Președinte al Republicii Moldova, în vederea depășirii blocajului instituțional generat de Președintele Republicii Moldova prin refuzul deliberat al acestuia de a executa obligația constituțională de numire în funcție a unor membri ai Guvernului la propunerea repetată a Prim-ministrului.

Astfel, în virtutea prerogativei consacrate în articolul 135 alineatul (1) litera f) din Legea Supremă a Societății și a Statului, Curtea Constituțională urmează a-și expune poziția în privința instituirii interimatului funcției de Președinte al Republicii Moldova, în limita circumstanțelor care îl justifică și pentru cazul care a generat refuzul deliberat al Președintelui de a executa obligațiile ce-i revin potrivit Constituției, urmat de declanșarea unui conflict instituțional.

III. CADRUL NORMATIV PERTINENT

1. **Constituția Republicii Moldova**

Articolul 1
Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un **stat de drept**, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 2

Suveranitatea și puterea de stat

(1) Suveranitatea națională aparține poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct și prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituție.

(2) Nici o persoană particulară, nici o parte din popor, nici un grup social, nici un partid politic sau o altă formațiune obștească nu poate exercita puterea de stat în nume propriu. Uzurparea puterii de stat constituie cea mai gravă crimă împotriva poporului.

Articolul 6

Separația și colaborarea puterilor

În Republica Moldova puterea legislativă, executivă și judecătorească sînt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției.

Articolul 56

Devotamentul față de țară

(1) Devotamentul față de țară este sacru.

(2) Cetățenii cărora le sînt încredințate funcții publice, precum și militarii, răspund de îndeplinirea cu credință a obligațiilor ce le revin și, în cazurile prevăzute de lege, depun jurămîntul cerut de ea.

Articolul 66

Atribuțiile de bază

Parlamentul are următoarele atribuții de bază:

- a) adoptă legi, hotărîri și moțiuni;
- b) declară referendumuri;
- c) interpretează legile și asigură unitatea reglementărilor legislative pe întreg teritoriul țării;
- d) aprobă direcțiile principale ale politicii interne și externe a statului;
- e) aprobă doctrina militară a statului;
- f) exercită controlul parlamentar asupra puterii executive, sub formele și în limitele prevăzute de Constituție;
- g) ratifică, denunță, suspendă și anulează acțiunea tratatelor internaționale încheiate de Republica Moldova;
- h) aprobă bugetul statului și exercită controlul asupra lui;
- i) exercită controlul asupra acordării împrumuturilor de stat, asupra ajutorului economic și de altă natură acordat unor state străine, asupra încheierii acordurilor

privind împrumuturile și creditele de stat din surse străine;

j) alege și numește persoane oficiale de stat, în cazurile prevăzute de lege;

k) aprobă ordinele și medaliile Republicii Moldova;

l) declară mobilizarea parțială sau generală;

m) declară starea de urgență, de asediu și de război;

n) inițiază cercetarea și audierea oricăror chestiuni ce se referă la interesele societății;

o) suspendă activitatea organelor administrației publice locale, în cazurile prevăzute de lege;

p) adoptă acte privind amnistia;

r) îndeplinește alte atribuții, stabilite prin Constituție și legi.

Articolul 74

Adoptarea legilor și a hotărârilor

(1) Legile organice se adoptă cu votul majorității deputaților aleși, după cel puțin două lecturi.

(2) Legile ordinare și hotărârile se adoptă cu votul majorității deputaților prezenți.

(3) Proiectele de lege prezentate de Guvern, precum și propunerile legislative ale deputaților acceptate de acesta sînt examinate de Parlament în modul și după prioritățile stabilite de Guvern, inclusiv în procedură de urgență. Alte propuneri legislative se examinează în modul stabilit.

(4) Legile se trimit spre promulgare Președintelui Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

Articolul 77

Președintele Republicii Moldova, șeful statului

(1) Președintele Republicii Moldova este șeful statului.

(2) Președintele Republicii Moldova reprezintă statul și este garantul suveranității, independenței naționale, al unității și integrității teritoriale a țării.

Articolul 91

Interimatul funcției

Dacă funcția de Președinte al Republicii Moldova devine vacantă sau dacă Președintele este demis ori dacă se află în imposibilitatea temporară de a-și exercita atribuțiile, interimatul se asigură, în ordine, de Președintele Parlamentului sau de Primul-ministru.

GUVERNUL

Articolul 96

Rolul

(1) Guvernul asigură realizarea politicii interne și externe a statului și exercită conducerea generală a administrației publice.

(2) În exercitarea atribuțiilor, Guvernul se conduce de programul său de activitate, acceptat de Parlament.

Articolul 97

Structura

Guvernul este alcătuit din Prim-ministru, prim-viceprim-ministru, viceprim-miniștri, miniștri și alți membri stabiliți prin lege organică.

Articolul 98

Învestitura

(1) După consultarea fracțiunilor parlamentare, Președintele Republicii Moldova desemnează un candidat pentru funcția de Prim-ministru.

(2) Candidatul pentru funcția de Prim-ministru va cere, în termen de 15 zile de la desemnare, votul de încredere al Parlamentului asupra programului de activitate și a întregii liste a Guvernului.

(3) Programul de activitate și lista Guvernului se dezbate în ședința Parlamentului. Acesta acordă încredere Guvernului cu votul majorității deputaților aleși.

(4) În baza votului de încredere acordat de Parlament, Președintele Republicii Moldova numește Guvernul.

(5) Guvernul își exercită atribuțiile din ziua depunerii jurământului de către membrii lui în fața Președintelui Republicii Moldova.

(6) În caz de remaniere guvernamentală sau de vacanță a funcției, Președintele Republicii Moldova revocă și numește, la propunerea Prim-ministrului, pe unii membri ai Guvernului.

Articolul 134

Statutul

(1) Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova.

(2) Curtea Constituțională este independentă de orice altă autoritate publică și se supune numai Constituției.

(3) Curtea Constituțională garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.

Articolul 135

Atribuțiile

(1) Curtea Constituțională:

a) exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor

Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

- b) interpretează Constituția;
 - c) se pronunță asupra inițiativelor de revizuire a Constituției;
 - d) confirmă rezultatele referendumurilor republicane;
 - e) confirmă rezultatele alegerii Parlamentului și a Președintelui Republicii Moldova;
 - f) constată circumstanțele care justifică dizolvarea Parlamentului, demiterea Președintelui Republicii Moldova sau interimatul funcției de Președinte, precum și imposibilitatea Președintelui Republicii Moldova de a-și exercita atribuțiile mai mult de 60 de zile;
 - g) rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție;
 - h) hotărăște asupra chestiunilor care au ca obiect constituționalitatea unui partid.
- (2) Curtea Constituțională își desfășoară activitatea din inițiativa subiecților prevăzuți de Legea cu privire la Curtea Constituțională.

IV. Expunerea argumentelor de rigoare în sprijinul sesizării

La 20 decembrie 2017, Prim-ministrul a propus Președintelui Republicii Moldova candidaturile pentru funcțiile de: viceprim-miniștri, ministru al economiei și infrastructurii, ministru al agriculturii, dezvoltării regionale și mediului, ministru al afacerilor externe și integrării europene, ministru al sănătății, muncii și protecției sociale, ministru al justiției.

La 21 decembrie 2017, Președintele Republicii Moldova a respins candidaturile propuse de Prim-ministru în funcțiile indicate *supra*, invocând următoarele argumente:

- Prim-ministrul, și nu președintele unui partid trebuie să inițieze remanieri guvernamentale;
- remanierile guvernamentale trebuie să fie într-o proporție nesemnificativă pentru a fi conforme articolului 98 alineatul (6) din Constituție;
- asupra majorității candidaților propuși de Prim-ministru planează suspiciuni grave de integritate, de implicare în fraudă bancară și devalizarea sistemului bancar din Republica Moldova;
- candidații nu corespund cerințelor minime statuate în articolul 16 alineatele (1) și (2) din Legea nr. 136 din 7 iulie 2017 cu privire la Guvern, demonstrând lipsă de profesionalism în activitățile desfășurate anterior, inconsecvență și oportunism.

De precizat că remanierea guvernamentală s-a produs la demersurile Prim-ministrului din data de 20 decembrie 2017 (nr. 16-08-24-9571, nr. 16-08-29-9572, nr. 16-08-28-9573, nr. 16-08-27-9574, nr. 16-08-26-9575, nr. 16-08-25-9576), conform rigorii normei constituționale prevăzute la articolul 98 alineatul (6). Astfel, nu pot fi invocate rezerve de ordin procedural în condițiile în care Președintele Republicii Moldova a emis, în ziua imediat următoare, decretele nr. 501, nr. 502, nr. 503, nr. 504, nr. 505, nr. 506 privind revocarea din funcție a mai multor miniștri și a viceprim-ministrului, fără a obiecta la respectiva etapă.

Potrivit articolului 98 alineatul (6) din Constituție, *„În caz de remaniere guvernamentală sau de vacanță a funcției, Președintele Republicii Moldova **revocă și numește**, la propunerea Prim-ministrului, **pe unii membri ai Guvernului**”*.

Acceptând revocarea membrilor Guvernului și acționând în temeiul articolului 98 alineatul (6) din Constituție, Președintele Republicii Moldova nu a obiectat în privința operării acestor remanieri în echipa guvernamentală. De altfel, propunerile Prim-ministrului de numire a unor membri ai Guvernului vin să susțină conceptul de integritate a echipei guvernamentale.

Referitor la calitățile profesionale, morale și de integritate ale candidaților la funcțiile de miniștri/viceprim-miniștri, care, potrivit Președintelui Republicii Moldova, nu corespund cerințelor privind numirea în funcție a membrilor Guvernului statuate la articolul 16 alineatele (1) și (2) din Legea cu privire la Guvern, reținem că toate criticile Președintelui sînt expuse într-o manieră generală, impersonală și nu sînt bazate pe un suport factologic.

Sînt lipsite de argumente și afirmațiile privind implicarea în fraudă bancară a unor candidați propuși de Prim-ministru pentru funcțiile de membri ai Guvernului.

Prin Hotărîrea nr. 2 din 24 ianuarie 2017 Curtea a statuat că, în sensul articolului 98 alineatul (6) din Constituție:

- Președintele Republicii Moldova **poate refuza, o singură dată, motivat**, propunerea Prim-ministrului de numire a unei persoane în funcția vacantă de ministru, atunci când consideră că persoana propusă nu corespunde cerințelor legale pentru exercitarea funcției de membru al Guvernului;

- Prim-ministrul **poate face o altă propunere Președintelui sau reiterea aceeași candidatură** pentru funcția de ministru, pe care **Președintele este obligat să o numească**.

Pornind de la raționamentele sus-indicate, la 22 decembrie 2017, Prim-ministrul Republicii Moldova și-a reiterat propunerea pentru funcțiile de viceprim-miniștri (nr. 16-08-38-9666, nr. 16-08-37-9665), ministru al economiei și infrastructurii (nr. 16-08-39-

9667), ministru al agriculturii, dezvoltării regionale și mediu (nr. 16-08-43-9671), ministru al afacerilor externe și integrării europene (nr. 16-08-41-9669), ministru al sănătății, muncii și protecției sociale (nr. 16-08-42-9670), ministru al justiției (nr. 16-08-40-9668), propunere care a fost respinsă repetat de Președintele Republicii Moldova la 28 decembrie 2017.

În Hotărîrea nr. 2 din 24 ianuarie 2017, Curtea Constituțională a reținut că, în exercitarea competenței sale prevăzute de articolul 98 alineatul (6) din Constituție, Președintele Republicii Moldova poate să refuze propunerea Prim-ministrului de numire a unei persoane într-o funcție vacantă de ministru și să-i ceară să facă o altă propunere (§ 38, 47).

Curtea a constatat că Președintele Republicii Moldova are dreptul să verifice corespunderea candidatului propus de Prim-ministru pentru funcție, însă *nu are drept de veto* față de propunerea Prim-ministrului. În toate cazurile respingerea candidaturii trebuie să fie motivată, excluzînd astfel un refuz arbitrar (§ 46).

Astfel, în caz de neacceptare a candidaturii de către Președinte, Prim-ministrul are dreptul să propună pentru funcția de ministru o altă persoană sau să reitereze aceeași candidatură, pe care Președintele este obligat să o numească.

În procesul de remaniere guvernamentală, această soluție este de natură să elimine blocajul instituțional care ar putea fi creat prin eventualul refuz repetat al Președintelui Republicii Moldova de a numi pe unii membri ai Guvernului la propunerea Prim-ministrului (HCC nr.2 din 24 ianuarie 2017, §52).

Comisia pentru Democrație prin Drept a Consiliului Europei (Comisia de la Veneția), în Avizul CDL-INF(2001)003-e, (§ 18) „Cooperarea între Comisia de la Veneția și Republica Moldova privind reforma constituțională”, și-a exprimat opinia că „rolul Președintelui este unul formal și nu implică responsabilități administrative”.

Potrivit articolului 140 alineatul (2) din Constituție, hotărîrile Curții Constituționale sînt definitive și nu pot fi atacate. În același spirit, în articolul 28 din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională se arată că actele Curții sînt acte oficiale și executorii pe întreg teritoriul țării, pentru toate autoritățile publice și pentru toate persoanele juridice și fizice.

În jurisprudența sa constantă, Curtea Constituțională a opinat că „hotărîrile interpretative ale Curții Constituționale sînt texte cu valoare constituțională, fiind parte integrantă a Constituției, ele fac corp comun cu dispozițiile pe care le interpretează și sînt obligatorii pentru executare pentru toate instituțiile statului, inclusiv pentru Președinte. Acestea se aplică direct, fără nici o altă condiție de formă” (HCC nr.33 din 10 octombrie 2013, §47 și HCC nr. 28 din 17 octombrie 2017, §79).

Astfel, nerespectarea hotărîrilor Curții Constituționale echivalează cu nerespectarea Constituției și desconsiderarea grosolană a elementelor fundamentale ale statului de drept.

În Hotărîrea nr. 28 din 17 octombrie 2017, Curtea a reținut că **refuzul deliberat al Președintelui țării de a-și îndeplini obligația constituțională** de numire în funcție a unui ministru la propunerea repetată a Prim-ministrului **constituie o încălcare gravă a obligațiilor sale constituționale**.

Potrivit articolului 56 din Constituția Republicii Moldova, „[...] cetățenii cărora le sînt încredințate funcții publice [...] răspund de îndeplinirea cu credință a obligațiilor ce le revin [...]”

În context, Curtea a subliniat că Președintele țării nu este omnipotent, ci este ținut de obligația de devotament constituțional, de respectare a limitelor impuse de Constituție și poartă răspundere pentru îndeplinirea cu bună-credință a atribuțiilor ce îi revin.

Prin refuzul deliberat de a-și executa una sau mai multe obligații constituționale, Președintele se înlătură el însuși de la exercitarea acestora (HCC nr. 28 din 17 octombrie 2017, §111).

Interpretînd extensiv prevederile articolului 98 alineatul (6) în coroborare cu articolul 91 din Constituție, Curtea a statuat că consecințele refuzului deliberat al Președintelui Republicii Moldova de a-și exercita atribuțiile constituționale sînt identice cu cele ce survin în cazul imposibilității exercitării atribuțiilor pentru motive obiective. Pentru soluționarea acestor situații, Curtea opinează în favoarea instituirii interimatului funcției de Președinte al Republicii Moldova.

Avînd în vedere că inacțiunea Președintelui Republicii Moldova de numire a viceprim-miniștrilor și a miniștrilor în funcție ca urmare a propunerii repetate a Prim-ministrului constituie, în sensul articolului 91 din Constituție, imposibilitate temporară, pentru considerente subiective (lipsa dorinței), de a-și exercita atribuția în cauză, se justifică instituirea interimatului funcției pentru asigurarea exercitării acestei obligații constituționale a Președintelui Republicii Moldova.

În context, conform articolul 91 din Constituție, dacă Președintele Republicii Moldova se află în imposibilitatea temporară de a-și exercita atribuțiile, interimatul se asigură, în ordine, de Președintele Parlamentului sau de Prim-ministru.

V - CERINȚELE SESIZĂRII

În conformitate cu articolul 135 alineatul (1) litera f) din Constituție, Curtea Constituțională este unica autoritate competentă să constate circumstanțele care justifică interimatul funcției de Președinte al Republicii Moldova.

Considerînd necesară depășirea blocajului instituțional generat de refuzul Președintelui Republicii Moldova de numire în funcție a unor membri ai Guvernului;

pornind de la riscurile pe care le comportă refuzul Președintelui Republicii Moldova de numire a unor membri ai Guvernului pentru activitatea Guvernului și executarea responsabilităților asumate de acesta prin Programul de activitate acceptat de Parlament;

recunoscînd importanța domeniilor pentru a căror administrare s-au înaintat candidaturi la funcțiile de membri ai Guvernului și riscul absenței factorilor decizionali în sectoarele esențiale pentru bunăstarea și dezvoltarea societății, asigurarea drepturilor și libertăților cetățenilor;

urmărind asigurarea funcționării eficiente a ministerelor vizate, în parte, și a întregului Guvern, în general;

în scopul restabilirii ordinii constituționale în cazul obstrucționării deliberate a acesteia de către Președintele țării în cadrul procedurilor de codecizie sau a competențelor partajate;

luînd în considerare Avizul Curții Constituționale nr. 2 din 20 octombrie 2017 privind constatarea circumstanțelor care justifică interimatul funcției de Președinte al Republicii Moldova pentru exercitarea obligației constituționale de numire în funcție a unui ministru (sesizarea nr. 137f/2017),

SE SOLICITĂ:

1. Constatarea circumstanțelor care justifică interimatul funcției de Președinte al Republicii Moldova pentru asigurarea exercitării atribuțiilor constituționale în scopul numirii candidaților propuși de Prim-ministrul Republicii Moldova pentru funcțiile de viceprim-miniștri, ministru al economiei și infrastructurii, ministru al agriculturii, dezvoltării regionale și mediului, ministru al afacerilor externe și integrării europene, ministru al sănătății, muncii și protecției sociale, ministru al justiției și intrării acestora în exercitarea mandatului.

2. Constatarea instituirii interimatului funcției de Președinte al Republicii Moldova pentru exercitarea atribuțiilor constituționale în scopul numirii candidaților propuși de Prim-ministrul Republicii Moldova pentru funcțiile de viceprim-miniștri, ministru al

economiei și infrastructurii, ministru al agriculturii, dezvoltării regionale și mediului, ministru al afacerilor externe și integrării europene, ministru al sănătății, muncii și protecției sociale, ministru al justiției și intrării acestora în exercitarea mandatului.

Totodată, în vederea evitării unui blocaj instituțional care ar putea afecta activitatea puterii legislative solicităm Înaltei Curți primirea și fixarea spre examinare, în fond, a prezentei sesizări în **regim de urgență**.

Cu cea mai înaltă considerație pentru Onorata Curte,

[Handwritten signatures and names:]
 R. Popescu / R. Popescu
 B. Sabu / B. Sabu
 C. Padonovici / C. Padonovici
 E. Baderu / E. Baderu
 Dr. Roache
 Y. Zelenko / Y. Zelenko

Anexă:

1. Solicitățile Prim-ministrului Republicii Moldova adresate Președintelui Republicii Moldova privind numirea unor membri ai Guvernului **din 20 decembrie 2017** (16-08-36-9577, nr. 16-08-35-9578, nr. 16-08-34-9579, nr. 16-08-33-9580, 16-08-32-9581, nr. 16-08-31-9582, nr. 16-08-30-9583) **și, repetat, din 22 decembrie 2017** (nr. 16-08-38-9666, nr. 16-08-37-9665, nr. 16-08-39-9667, nr. 16-08-43-9671, nr. 16-08-41-9669, nr. 16-08-42-9670, nr. 16-08-40-9668);

2. Refuzurile Președintelui Republicii Moldova de numire în funcțiile de miniștri/ viceprim-miniștri a candidaturilor propuse de Prim-ministrul Republicii Moldova (nr. 01/1-06-156 din 21 decembrie 2017 și nr. 01/1-06-158 din 28 decembrie 2017).

PRIM-MINISTRU AL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 16-08-36-9574

Chișinău

20 " decembrie 2017

**Domnului IGOR DODON,
Președinte al Republicii Moldova**

Stimate Domnule Președinte,

Prin prezenta, în temeiul articolului 98 alineatul (6) din Constituție și al articolelor 22 alineatul (2) litera k) și 26 alineatul (1) din Legea nr.136 din 7 iulie 2017 cu privire la Guvern, propun numirea domnului Iurie LEANCĂ în funcția de viceprim-ministru.

Cu respect,

Prim-ministru

Pavel FILIP

C. Aramă
022 250-474

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

PRIM-MINISTRU AL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 16-08-35-9578

Chișinău

„20” decembrie 2017

**Domnului IGOR DODON,
Președinte al Republicii Moldova**

Stimate Domnule Președinte,

Prin prezenta, în temeiul articolului 98 alineatul (6) din Constituție și al articolelor 22 alineatul (2) litera k) și 26 alineatul (1) din Legea nr.136 din 7 iulie 2017 cu privire la Guvern, propun numirea doamnei Cristina LESNIC în funcția de viceprim-ministru.

Cu respect,

Prim-ministru

Pavel FILIP

C. Aramă
022 250-474

PRIM-MINISTRU AL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 16-08-31-9582

Chișinău

20 "decembrie 2017

**Domnului IGOR DODON,
Președinte al Republicii Moldova**

Stimate Domnule Președinte,

Prin prezenta, în temeiul articolului 98 alineatul (6) din Constituție și al articolelor 22 alineatul (2) litera k) și 26 alineatul (1) din Legea nr.136 din 7 iulie 2017 cu privire la Guvern, propun numirea doamnei Svetlana CEBOTARI în funcția de ministru al sănătății, muncii și protecției sociale.

Cu respect,

Prim-ministru

Pavel FILIP

D.Dvornic
022 250-382

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

PRIM-MINISTRU AL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 16-08-30-9583

Chișinău

20 "decembrie 2017

**Domnului IGOR DODON,
Președinte al Republicii Moldova**

Stimate Domnule Președinte,

Prin prezenta, în temeiul articolului 98 alineatul (6) din Constituție și al articolelor 22 alineatul (2) litera k) și 26 alineatul (1) din Legea nr.136 din 7 iulie 2017 cu privire la Guvern, propun numirea domnului Alexandru TĂNASE în funcția de ministru al justiției.

Cu respect,

Prim-ministru

Pavel FILIP

D.Dvornic
022 250-382

PRIM-MINISTRU AL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 16-08-22-9581

Chișinău

20 "decembrie" 2017

**Domnului IGOR DODON,
Președinte al Republicii Moldova**

Stimate Domnule Președinte,

Prin prezenta, în temeiul articolului 98 alineatul (6) din Constituție și al articolelor 22 alineatul (2) litera k) și 26 alineatul (1) din Legea nr.136 din 7 iulie 2017 cu privire la Guvern, propun numirea domnului Tudor ULIANOVSKI în funcția de ministru al afacerilor externe și integrării europene.

Cu respect,

Prim-ministru

Pavel FILIP

D.Dvornic
022 250-382

PRIM-MINISTRU AL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 16-08-33-9580

Chișinău

20 "decembrie" 2018

**Domnului IGOR DODON,
Președinte al Republicii Moldova**

Stimate Domnule Președinte,

Prin prezenta, în temeiul articolului 98 alineatul (6) din Constituție și al articolelor 22 alineatul (2) litera k) și 26 alineatul (1) din Legea nr.136 din 7 iulie 2017 cu privire la Guvern, propun numirea domnului Liviu VOLCONOVICI în funcția de ministru al agriculturii, dezvoltării regionale și mediului.

Cu respect,

Prim-ministru

Pavel FILIP

D.Dvornic
022 250-382

PRIM-MINISTRU AL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 16-08-34-9573

Chișinău

„20” decembrie 2017

**Domnului IGOR DODON,
Președinte al Republicii Moldova**

Stimate Domnule Președinte,

Prin prezenta, în temeiul articolului 98 alineatul (6) din Constituție și al articolelor 22 alineatul (2) litera k) și 26 alineatul (1) din Legea nr.136 din 7 iulie 2017 cu privire la Guvern, propun numirea domnului Chiril GABURICI în funcția de ministru al economiei și infrastructurii.

Cu respect,

Prim-ministru

Pavel FILIP

D.Dvornic
022 250-382

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

21 decembrie 2017

Nr. 01/H-06-156

Stimate Domnule Prim-ministru,

Examinînd propunerile privind numirea domnului Iurie Leancă și a doamnei Cristina Lesnic în funcția de viceprim-ministru, a domnului Chiril Gaburici în funcția de ministru al economiei și infrastructurii, a domnului Liviu Volconovici în funcția de ministru al agriculturii, dezvoltării regionale și mediului, a domnului Tudor Ulianoschi în funcția de ministru al afacerilor externe și integrării europene, a doamnei Svetlana Cebotari în funcția de ministru al sănătății, muncii și protecției sociale, precum și a domnului Alexandru Tănase în funcția de ministru al justiției, prin prisma jurisprudenței Curții Constituționale și a practicii stabilite, menționez următoarele:

Așa-numita reformă de cadre inițiată de Guvern vine după anunțul făcut de către un președinte de partid și nu de către Prim-ministru, care ar trebui, în virtutea propriei percepții a lucrurilor, să inițieze remanieri guvernamentale întru asigurarea îndeplinirii programului de activitate.

Cu puțin timp în urmă, Executivul a inițiat procedura de remaniere guvernamentală solicitînd ca Președintele Republicii Moldova să revoce, prin decret, pe unii membri ai Guvernului.

Țin să menționez că procedura remanierilor guvernamentale este stabilită la art. 98 alin. (6) din Constituție, conform căreia Președintele Republicii Moldova revocă și numește, la propunerea Prim-ministrului, pe unii membri ai Guvernului.

În cadrul acestei proceduri, potrivit conceptului integrității echipei guvernamentale, expus de către Curtea Constituțională în Hotărârile nr. 2 din 24 februarie 2017 și nr. 7 din 18 mai 2013, drept esențială este sintagma constituțională „pe unii” din art. 98 alin. (6) din Constituție. Sintagma în cauză introduce o excepție nesemnificativă pentru posibilitatea aplicării remanierilor guvernamentale și impune interdicția operării unor remanieri ample în echipa guvernamentală aprobată de Parlament.

În acest sens, sintagma constituțională „pe unii” din art. 98 alin. (6) din Constituție restrînge semnificativ și dreptul Prim-ministrului plenipotențiar de a efectua remanieri guvernamentale mari. Numărul remanierilor trebuie să fie rezonabil de mic, redus numai la necesitățile vitale, pentru a nu periclita îndeplinirea programului de activitate asumat.

Or, revocarea a șase membri ai Guvernului nu se încadrează în aprecierile Curții Constituționale, care constată că o altă abordare a procedurii de remaniere ar fi distructivă pentru conceptul de investire a Guvernului, reglementat de art. 98 din Constituție.

Domnului Pavel FILIP,
Prim-ministru

Curtea Constituțională deduce importanța menținerii echipei guvernamentale pe toată durata mandatului acordat de Parlament.

În acest sens, reieșind din jurisprudența Curții Constituționale și din prevederile Legii cu privire la Guvern, remanierea guvernamentală propusă urmează a fi efectuată de Parlament.

Suplimentar la cele expuse, cu referire nemijlocit la candidaturile prezentate de către Prim-ministru, menționez că noua listă a candidaților la fotoliile ministeriale nu poate fi acceptată din mai multe considerente.

Majoritatea candidaților propuși au demonstrat inconsecvență, lipsă de profesionalism și oportunism regretabil în funcțiile și activitățile desfășurate anterior.

Majoritatea candidaților au probleme de integritate, grav este că unii dintre aceștia au fost personal implicați în fraudă bancară, participând la luarea deciziilor care au dus la devalizarea sistemului bancar din Republica Moldova.

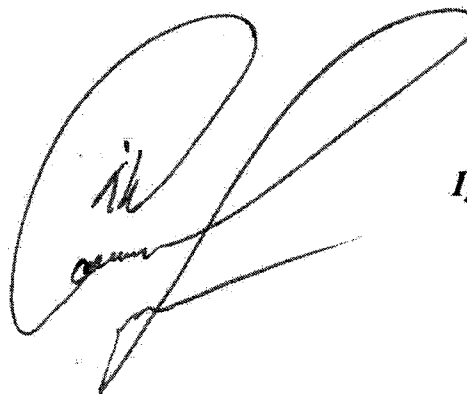
Cerințele înalte expuse referitor la candidatul la funcția de membru al Guvernului trebuie să se încadreze cel puțin în limitele stabilite la art. 16 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la Guvern.

În contextul dat, candidaturile înaintate de Guvern nu corespund criteriilor specificate. Cu atât mai mult cu cât asupra acestora planează un șir de dubii, reflectate în mai multe investigații jurnalistice și ale organelor de ocrotire a normelor de drept.

În temeiul art. 16 alin. (5) din Legea nr. 136 din 7 iulie 2017 cu privire la Guvern, în caz de remaniere guvernamentală sau de vacanță a funcției, evaluarea corespunderii candidatului la funcția de ministru se efectuează de către Președintele Republicii Moldova.

Urmare a celor expuse, resping candidaturile menționate mai sus.

Cu stimă,

A large, stylized handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke at the bottom.

Igor DODON

PRIM-MINISTRU AL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 16-08-43-9671

Chișinău

„22” decembrie 2017

**Domnului IGOR DODON,
Președinte al Republicii Moldova**

Stimate Domnule Președinte,

Prin prezenta, în temeiul articolului 98 alineatul (6) din Constituție și al articolelor 22 alineatul (2) litera k) și 26 alineatul (3) din Legea nr.136 din 7 iulie 2017 cu privire la Guvern, propun repetat numirea domnului Liviu VOLCONOVICI în funcția de ministru al agriculturii, dezvoltării regionale și mediului.

Cu respect,

Prim-ministru

Pavel FILIP

D.Dvornic
022 250-382

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

PRIM-MINISTRU AL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 86-OP-42-9670

Chișinău

„21” decembrie 2018

**Domnului IGOR DODON,
Președinte al Republicii Moldova**

Stimate Domnule Președinte,

Prin prezenta, în temeiul articolului 98 alineatul (6) din Constituție și al articolelor 22 alineatul (2) litera k) și 26 alineatul (3) din Legea nr.136 din 7 iulie 2017 cu privire la Guvern, propun repetat numirea doamnei Svetlana CEBOTARI în funcția de ministru al sănătății, muncii și protecției sociale.

Cu respect,

Prim-ministru

Pavel FILIP

PRIM-MINISTRU AL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 16-08-44-9669

Chișinău

„22” decembrie 2017

**Domnului IGOR DODON,
Președinte al Republicii Moldova**

Stimate Domnule Președinte,

Prin prezenta, în temeiul articolului 98 alineatul (6) din Constituție și al articolelor 22 alineatul (2) litera k) și 26 alineatul (3) din Legea nr.136 din 7 iulie 2017 cu privire la Guvern, propun repetat numirea domnului Tudor ULIANOVSKI în funcția de ministru al afacerilor externe și integrării europene.

Cu respect,

Prim-ministru

Pavel FILIP

D.Dvornic
022 250-382

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

PRIM-MINISTRU AL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 16-08-40-9668

Chișinău

22. decembrie 2017

**Domnului IGOR DODON,
Președinte al Republicii Moldova**

Stimate Domnule Președinte,

Prin prezenta, în temeiul articolului 98 alineatul (6) din Constituție și al articolelor 22 alineatul (2) litera k) și 26 alineatul (3) din Legea nr.136 din 7 iulie 2017 cu privire la Guvern, propun repetat numirea domnului Alexandru TĂNASE în funcția de ministru al justiției.

Cu respect,

Prim-ministru

Pavel FILIP

D.Dvornic
022 250-382

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

PRIM-MINISTRU AL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 16-08-39-0667

Chișinău

„12” decembrie 2017

**Domnului IGOR DODON,
Președinte al Republicii Moldova**

Stimate Domnule Președinte,

Prin prezenta, în temeiul articolului 98 alineatul (6) din Constituție și al articolelor 22 alineatul (2) litera k) și 26 alineatul (3) din Legea nr.136 din 7 iulie 2017 cu privire la Guvern, propun repetat numirea domnului Chiril GABURICI în funcția de ministru al economiei și infrastructurii.

Cu respect,

Prim-ministru

Pavel FILIP

D.Dvornic
022 250-382

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

PRIM-MINISTRU AL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 16-08-28-9666

Chișinău

„22” decembrie 2017

**Domnului IGOR DODON,
Președinte al Republicii Moldova**

Stimate Domnule Președinte,

Prin prezenta, în temeiul articolului 98 alineatul (6) din Constituție și al articolelor 22 alineatul (2) litera k) și 26 alineatul (3) din Legea nr.136 din 7 iulie 2017 cu privire la Guvern, propun repetat numirea doamnei Cristina LESNIC în funcția de viceprim-ministru.

Cu respect,

Prim-ministru

Pavel FILIP

D.Dvornic
022 250-382

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

PRIM-MINISTRU AL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 16-08-34-9665

Chișinău

„22” decembrie 2018

**Domnului IGOR DODON,
Președinte al Republicii Moldova**

Stimate Domnule Președinte,

Prin prezenta, în temeiul articolului 98 alineatul (6) din Constituție și al articolelor 22 alineatul (2) litera k) și 26 alineatul (3) din Legea nr.136 din 7 iulie 2017 cu privire la Guvern, propun repetat numirea domnului Iurie LEANCĂ în funcția de viceprim-ministru.

Cu respect,

Prim-ministru

Pavel FILIP

D.Dvornic
022 250-382

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

28 decembrie 2017

Nr. 01/1-06-158

Stimate Doamne Prim-ministru,

Examinînd propunerea repetată de numire a domnului Iurie Leancă și a doamnei Cristina Lesnic în funcția de viceprim-ministru, a domnului Chiril Gaburici în funcția de ministru al economiei și infrastructurii, a domnului Liviu Volconovici în funcția de ministru al agriculturii, dezvoltării regionale și mediului, a domnului Tudor Ulianovschi în funcția de ministru al afacerilor externe și integrării europene, a doamnei Svetlana Cebotari în funcția de ministru al sănătății, muncii și protecției sociale și a domnului Alexandru Tănase în funcția de ministru al justiției, menționez că Guvernul nu a ținut cont de sugestiile privitoare la candidații înaintați, prezentate în demersul nr. 01/1-06-156 din 21 decembrie 2017, prin care aceștia au fost respinși.

În temeiul art. 16 alin. (5) din Legea cu privire la Guvern nr. 136 din 7 iulie 2017 în caz de remaniere guvernamentală sau de vacanță a funcției, Președintele Republicii Moldova are obligația de a evalua corespunderea candidatului la funcția de viceprim-ministru sau de ministru cerințelor legale stabilite.

Întru respectarea normei sus-menționate, la înaintarea repetată a aceluiași candidați Guvernul, însă, nu a prezentat documente suplimentare care ar înlătura dubiile referitoare la integritatea acestora. Mai mult ca atât, candidații respectivi au evitat să semneze declarațiile de integritate, procedură realizată de actualii membri ai Guvernului Filip.

Reiterez că procedura de remaniere guvernamentală inițiată de Guvern nu se încadrează în normele constituționale existente potrivit aprecierii Curții Constituționale, expuse în Hotărârile nr. 2 din 24 februarie 2017 și nr. 7 din 18 mai 2013, conform cărora se impune interdicția operării unor remanieri ample în echipa guvernamentală aprobată de Parlament.

Astfel, dreptul Prim-ministrului plenipotențiar de a efectua remanieri guvernamentale mari este restrîns semnificativ, fiind redus numai la necesitățile vitale, pentru a nu periclitiza îndeplinirea programului de activitate asumat.

În acest sens, reieșind din jurisprudența Curții Constituționale și din prevederile Legii cu privire la Guvern, remanierea guvernamentală propusă urmează a fi efectuată de Parlament.

De asemenea, insist asupra faptului că respectivii candidați trebuie să întrunească condițiile înalte expuse în acest sens, să se bucure de încredere și autoritate în cadrul organelor centrale de specialitate ale statului, precum și să corespundă cerințelor de integritate stipulate de legislația în vigoare.

Pornind de la cele expuse, resping candidaturile menționate mai sus.

Cu stimă,

Domnului Pavel FILIP,
Prim-ministru

Igor DODON